

Program Operacyjny
Kapitał Ludzki 2007-2013
Komponent regionalny
Fundusze dla Mazowsza

Edukacja w Programie Operacyjnym Kapitał Ludzki

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**WOJEWÓDZTWO
MAZOWIECKIE**

**UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY**

człowiek - najlepsza inwestycja

Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych

ul. Jagiellońska 74
03-301 Warszawa
e-mail: **punkt_kontaktowy@mazowia.eu**
Internet: **www.mazowia.eu**; Infolinia: 0 801 101 101

Egzemplarz bezpłatny

ISBN 978-83-61277-06-4

Opracowanie merytoryczne:
PSDB Sp. z o.o.

Projekt i druk:
Agencja Wydawnicza ARG1

Publikacja współfinansowana przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**WOJEWÓDZTWO
MAZOWIECKIE**

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Fundusze dla Mazowsza: Edukacja w Programie Operacyjnym Kapitał Ludzki

Stan prawny na dzień 18.02.2009 r.

Warszawa, marzec 2009

Broszura opracowana na podstawie *Szczegółowego Opisu Priorytetów Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki* z dnia 21 marca 2008 r.

Więcej na stronie: www.mazowia.eu

Infolinia 0 801 101 101

Broszura ma charakter informacyjny

1. Wstęp

Celem niniejszej publikacji jest przybliżenie instrumentów wsparcia przewidzianych w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (PO KL) w obszarze edukacji na terenie województwa mazowieckiego. Broszura w praktyczny i przejrzysty sposób wskazuje na te obszary PO KL, które stwarzają możliwości realizacji projektów związanych z rozwojem edukacji na terenach Mazowsza. Publikacja wskaże czy i skąd pomioty działające na rzecz rozwoju edukacji w województwie mazowieckim mogą pozyskać środki unijne na realizację projektów.

Unia Europejska promuje zasadę „long life learning”, czyli uczenia się przez całe życie. Jednak dostosowanie się do niej w praktyce u wielu osób jest zależne od kształtowanego od najmłodszych lat podejścia do uczenia się i zdobywania wiedzy. Dlatego też fundusze europejskie kierowane są na rozwój edukacji na wszystkich jej poziomach, począwszy od przedszkola. Szczególną uwagę przykłada się do angażowania środków unijnych we wsparcie oraz zwiększenie dostępu do edukacji dzieci i młodzieży z terenów wiejskich, osób niepełnosprawnych zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz dzieci pochodzących z mniej zamożnych rodzin, aby zapewnić im lepszy start w dorosłość. W Polsce środki te ulokowano w Programie Operacyjnym Kapitał Ludzki (PO KL).

Program wyróżnia 9 obszarów interwencji (Priorytetów), które stanowią odpowiedź na zidentyfikowane w Polsce problemy w zakre-

sie edukacji, integracji społecznej, zatrudnienia i adaptacyjności przedsiębiorstw, walki z wykluczeniem społecznym oraz małej przedsiębiorczości.

Priorytet I	Zatrudnienie i integracja społeczna
Priorytet II	Rozwój zasobów ludzkich i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw oraz poprawa stanu zdrowia osób pracujących
Priorytet III	Wysoka jakość systemu oświaty
Priorytet IV	Szkolnictwo wyższe i nauka
Priorytet V	Dobre rządzenie
Priorytet VI	Rynek pracy otwarty dla wszystkich
Priorytet VII	Promocja integracji społecznej
Priorytet VIII	Regionalne kadry gospodarki
Priorytet IX	Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach

Dokumentem precyzującym postanowienia Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki jest **Szczegółowy Opis Priorytetów Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki**. Zawarto w nim informacje dotyczące m.in. szczegółowych typów projektów, listy potencjalnych beneficjentów, grup docelowych wsparcia oraz systemu wdrażania PO KL. Dokument ten stanowi kompendium wiedzy dla wnioskodawców na temat możliwości realizacji projektów w ramach PO KL.

Priorytety I-V wdrażane są na poziomie krajowym, stanowiąc tzw. komponent centralny. Natomiast wdrażanie priorytetów VI-IX przekazano samorządom województw, które w ten sposób mogą lepiej dopasować instrumenty wsparcia do potrzeb lokalnego i regionalnego rynku pracy.

Departament Zarządzania Europejskim Funduszem Społecznym w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego, pełniący funkcję **Instytucji Zarządzającej (IZ)** PO KL, część zadań dotyczących zarządzania PO KL powierzył **Instytucjom Pośredniczącym (IP)**. Na Mazowszu, dla regionalnego komponentu PO KL funkcję IP pełni Departament Strategii i Rozwoju Regionalnego w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Mazowieckiego. IP ponosi odpowiedzialność przed IZ za prawidłową realizację PO KL. Do zadań IP należy m.in. przygotowanie szczegółowych kryteriów wyboru projektów, monitorowanie stopnia realizacji wskaźników, przygotowanie okresowych, rocznych i końcowych sprawozdań z realizacji PO KL, prowadzenie ewaluacji PO KL, opracowanie prognoz wydatków w ramach priorytetów. Natomiast **Instytucja Pośrednicząca 2-go stopnia (IP2)** jest odpowiedzialna m.in. za przyjmowanie wniosków aplikacyjnych, dokonywanie wyboru projektów do współfinansowania i podpisywanie umów z beneficjentami, monitorowanie realizacji poszczególnych projektów, weryfikację wykorzystania środków przez beneficjentów, przygotowanie sprawozdań z realizacji działań.

Instytucją Pośredniczącą 2-go stopnia (IP2) dla omówionych w niniejszej publikacji działań jest **Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych (MJWPU)**, która pełni również rolę Instytucji Organizującej Konkurs (IOK).

W niniejszej publikacji omówiono następujące działania PO KL:

Priorytet	Działanie
IX	Poddziałanie 9.1.1. Zmniejszenie nierówności w stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej
	Poddziałanie 9.1.2 Wyrównanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszenie różnic w jakości usług edukacyjnych
	Działanie 9.2 Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego
	Działanie 9.3 Upowszechnienie kształcenia ustawicznego w formach szkolnych
	Działanie 9.4 Wysoko wykwalifikowane kadry systemu oświaty.
	Działanie 9.5 Oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach wiejskich.

Czytając niniejszą publikację należy pamiętać, że zawarte w niej informacje dotyczą możliwości aplikowania o środki unijne na rzecz wsparcia edukacji **wyłącznie na terenie województwa mazowieckiego**. Stosowanie tych informacji w przypadku innych województw może spowodować niespełnienie kryteriów konkursowych, a w konsekwencji odrzucenie projektu.

Szczegółowe informacje oraz dokumenty, z którymi warto zapoznać się na etapie przygotowania jak i realizacji projektu znajdują się na stronie internetowej www.efs.gov.pl oraz www.pokl.mazovia.eu

2. Edukacja na Mazowszu a Program Operacyjny Kapitał Ludzki

2.1. Edukacja na Mazowszu

Nasz region charakteryzuje się dość wysokim poziomem wykształcenia mieszkańców

w porównaniu do pozostałych województw. Z drugiej jednak strony, podobnie jak inne województwa borykamy się z licznymi problemami dotyczącymi zróżnicowania pod względem poziomu i jakości nauczania, od edukacji przedszkolnej począwszy. Sytuacja jest tu jednak tym bardziej niepokojąca, że dysproporcje rozwojowe pomiędzy Warszawą, a resztą regionu, w szczególności obszarami peryferyjnymi, są największe w Polsce i wymagają silnej interwencji władz. Podstawowymi problemami odnotowanymi w obszarze edukacji na terenie województwa mazowieckiego są:

- ✓ Zróżnicowanie poziomu kształcenia pomiędzy miastem a obszarami wiejskimi (szczególnie dostrzegalne na poziomie przedszkola dla dzieci w wieku 3-5 lat);
- ✓ Spadek działalności edukacyjnej szkół zawodowych (coraz mniej młodzieży decyduje się na kontynuację nauki w szkołach zawodowych);
- ✓ Mało atrakcyjna oferta edukacyjna placówek ustawicznego i praktycznego nauczania (program nauczania niedostosowany do realiów i potrzeb rynku, słaba promocja placówek, mało nowoczesne pomoce dydaktyczne);
- ✓ Niewłaściwy poziom przygotowania zawodowego nauczycieli (mało działań sprzyjających doskonaleniu dydaktycznemu i wychowawczemu nauczycieli pragnących podnosić swoje kwalifikacje zawodowe);

- ✓ Rosnąca izolacja terenów wiejskich wynikająca z niskiego potencjału rozwojowego tych obszarów (słaby poziom rozwoju gospodarczego, niski odsetek osób pracujących poza rolnictwem, wysokie bezrobocie to podstawowe problemy mazowieckich wsi).

Jednym z kluczowych aspektów jest wsparcie systemu nauczania dzieci i młodzieży, w szczególności tych z utrudnionym dostępem do wysokiej jakości usług edukacyjnych.

2.2. Od czego zacząć?

Aby rozpocząć działania, które zwińczone zostaną podpisaniem umowy o dofinansowanie projektu należy przemyśleć, co tak naprawdę chcemy zrobić, tzn. rozpocząć planowanie oraz budowę projektu. Należy określić potrzeby, cele, działania, budżet, grupy docelowe itp. Kluczową sprawą jest, aby nasz projekt faktycznie odpowiadał na potrzeby i rozwiązywał problemy ludzi, których ma dotyczyć.

Gdy projekt przybierze już formę wstępnej koncepcji należy sprawdzić, w które działania w ramach PO KL wpisuje się nasz pomysł. Jeśli pojawią się problemy z doborom właściwego działania można skorzystać z profesjonalnej pomocy instytucji zajmujących się wsparciem podmiotów zainteresowanych uzyskaniem dofinansowania z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS). Co prawda, pracownicy tych instytucji nie napiszą za nas projektu, ale doradzą co i jak przy-

gotować, aby zwiększyć swoje szanse na osiągnięcie sukcesu, a ich pomoc jest bezpłatna.

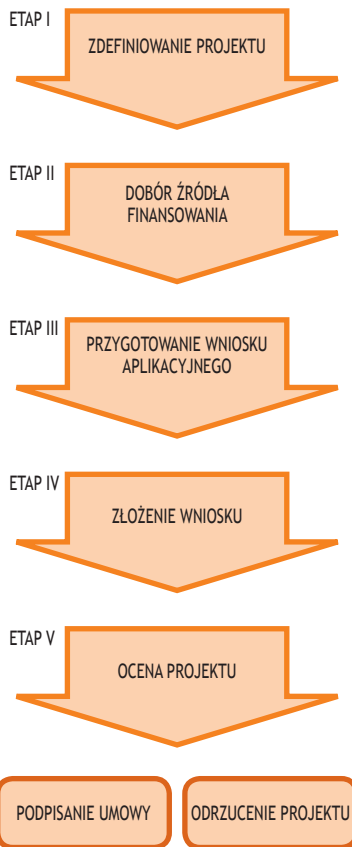
Po wyborze działania oraz zapoznaniu się z wytycznymi konkursowymi przechodzimy do wypełnienia wniosku w Generatorze Wniosków Aplikacyjnych, dostępnym przez stronę internetową MJWPU: www.mazowia.eu lub bezpośrednio: www.generatorwnioskow.efs.gov.pl.

Przed złożeniem wniosku we właściwej instytucji należy upewnić się, że został on wypełniony zgodnie z instrukcją oraz załączono do niego wszystkie wymagane dokumenty.

2.3. Kto, na co i ile, czyli jak PO KL wspiera rozwój edukacji na Mazowszu?

Działania dotyczące szeroko pojętej edukacji w komponencie regionalnym PO KL zostały zawarte w Priorytecie IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach. Zawarte w nim działania są odpowiedzią na potrzeby i problemy zdefiniowane w obszarze edukacji na poziomie regionów. Znajdziemy tu działania finansujące projekty dotyczące:

- ✓ Tworzenia oraz wsparcia edukacji przedszkolnej, w szczególności na obszarach wiejskich;
- ✓ Niwelowania barier utrudniających dostęp do edukacji dzieci i młodzieży zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym niepełnosprawnych;

Etapy przygotowania wniosku o dofinansowanie z PO KL.
Schemat uproszczony.

- ✓ Podnoszenia jakości szkolnictwa zawodowego, a w szczególności dostosowywania programu nauczania do potrzeb lokalnego i regionalnego rynku pracy;
- ✓ Inicjowania pozalekcyjnych działań edukacyjnych;
- ✓ Kształcenia kadr oświaty;
- ✓ Wsparcia kształcenia ustawicznego;
- ✓ Zapewnienia równowagi startu edukacyjnego dzieci i młodzieży ze wsi;
- ✓ Wdrożenia innowacyjnych metod nauczania.

Wszystkie omówione poniżej działania są składowymi Priorytetu IX PO KL Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach.

Uwaga: Znaczna część kryteriów wyboru projektu, w tym np. typy wspieranych projektów, beneficjenci, grupy docelowe, minimalny wkład własny, może podlegać uszczegółowieniu w Planie działania, który przyjmowany jest corocznie przez Zarząd Województwa (w latach 2007-2008 obowiązywał jeden Plan działania, jednak sytuacja ta miała charakter wyjątkowy). Dlatego, planując decyzję o ubieganiu się o środki z PO KL, należy sprawdzić zapisy aktualnego Planu działania. Nawet stosunkowo niewielka zmiana kryteriów wyboru projektu może skutkować diametralną zmianą charakteru dofinansowywanych projektów.

2.3.1. Poddziałanie 9.1.1 Zmniejszenie nierówności w stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej

DZIAŁANIE	9.1 Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty
PODDZIAŁANIE	9.1.1 Zmniejszanie nierówności w stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej - projekty konkursowe
CEL	Tworzenie warunków równych szans edukacyjnych poprzez udzielenie wsparcia na rzecz instytucji systemu oświaty oraz osób napotyających na bariery o charakterze środowiskowym, ekonomicznym, geograficznym i zdrowotnym utrudniające lub uniemożliwiające dostęp do usług edukacyjnych.
RODZAJ DOTACJI	Bezzwrotne wsparcie finansowe.
TYPY PROJEKTÓW	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tworzenie przedszkoli (w tym również innych form wychowania przedszkolnego) na obszarach i w środowiskach o niskim stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej (w szczególności na obszarach wiejskich). 2. Wsparcie istniejących przedszkoli (w tym również funkcjonujących innych form wychowania przedszkolnego) przyczyniające się do zwiększonego uczestnictwa dzieci w wychowaniu przedszkolnym, np. wsparcie dla przedszkoli i innych form wychowania przedszkolnego zagrożonych likwidacją, wydłużenie godzin pracy, uruchomienie dodatkowego naboru dzieci, zatrudnienie personelu, itp. 3. Opracowanie i realizacja kampanii informacyjnych promujących edukację przedszkolną.
WNIOSKODAWCY	Wszystkie podmioty - z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie odrębnych przepisów).
GRUPY DOCELOWE PROJEKTÓW	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dzieci w wieku przedszkolnym (3-5 lat). 2. Rodzice dzieci w wieku przedszkolnym (3-5 lat). 3. Istniejące przedszkola. 4. Funkcjonujące inne formy wychowania przedszkolnego.
MIN./MAKS. WARTOŚĆ PROJ.	Minimalna wartość projektu – 50 tys. PLN jeśli IP nie określi inaczej.
WKŁAD WŁASNY	Zgodnie z Planem działania na 2009 r. - minimum 1,5%.
TRYB NABORU	Konkursowy.
POMOC PUBLICZNA	Istnieje możliwość wystąpienia pomocy publicznej, jeśli nie jest możliwe organizacyjne i finansowe rozdzielanie działalności realizowanej nieodpłatnie oraz na zasadach komercyjnych.
MIEJSCE SKŁADANIA WNIOSKU	Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych, ul. Jagiellońska 74, 03-301 Warszawa, www.mazowia.eu .
CROSS-FINANCING	Do 10% kosztów kwalifikowanych.
ZWRÓĆ UWAGĘ!	<ol style="list-style-type: none"> 1. W przypadku, gdy roczne przygotowanie przedszkolne obejmujące dzieci w wieku lat 6 realizowane jest w przedszkolu, uczestniczące w nim dzieci mogą stanowić grupę docelową Poddziałania 9.1.1. 2. Inne formy wychowania przedszkolnego realizowane są jako zajęcia prowadzone w niektóre dni tygodnia oraz zajęcia prowadzone codziennie (co najmniej 3 dzieci; min. 3h/dziennie i 12h/tygodniowo zajęć), na których realizowana jest podstawa programowa wychowania przedszkolnego lub wybrana część tej podstawy.

2.3.2. Poddziałanie 9.1.2 Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszanie różnic w jakości usług edukacyjnych

PODDZIAŁANIE	9.1.2 Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszanie różnic w jakości usług edukacyjnych – projekty konkursowe
CEL	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tworzenie warunków równych szans edukacyjnych poprzez udzielenie wsparcia na rzecz instytucji systemu oświaty oraz osób napotyających na bariery o charakterze środowiskowym, ekonomicznym, geograficznym i zdrowotnym utrudniające lub uniemożliwiające dostęp do usług edukacyjnych. 2. Wzmocnienie atrakcyjności i podniesienie jakości oferty edukacyjnej instytucji systemu oświaty realizujących kształcenie w formach szkolnych (z wyłączeniem kształcenia osób dorosłych) ukierunkowane na rozwój kluczowych kompetencji oraz wzmocnienie zdolności uczniów do przyszłego zatrudnienia.
RODZAJ DOTACJI	Bezwrotne wsparcie finansowe.
TYPY PROJEKTÓW	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dodatkowe zajęcia dydaktyczno - wyrównawcze oraz specjalistyczne. 2. Doradztwo i opiekę pedagogiczno – psychologiczną dla uczniów wykazujących problemy w nauce. 3. Programy skierowane do dzieci i młodzieży, które znajdują się poza systemem szkolnictwa podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego (przedwcześnie opuszczający system szkolnictwa). 4. Dodatkowe zajęcia dla uczniów ukierunkowane na rozwój kompetencji kluczowych (ICT, języki obce, itp.). 5. Rozszerzanie oferty szkół o zagadnienia związane z poradnictwem i doradztwem edukacyjno - zawodowym (szkolne ośrodki kariery). 6. Wdrożenie nowych, innowacyjnych form nauczania i oceniania. 7. Wdrażanie programów i narzędzi efektywnego zarządzania placówką oświatową.
WNIOSKODAWCY	Wszystkie podmioty - z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie odrębnych przepisów).
GRUPY DOCELOWE PROJEKTÓW	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szkoły (instytucje, kadra) i ich organy prowadzące realizujące kształcenie ogólne (z wyłączeniem szkół dla dorosłych). 2. Poradnie psychologiczno – pedagogiczne. 3. Uczniowie szkół podstawowych, gimnazjalnych, ponadgimnazjalnych prowadzących kształcenie ogólne (bez słuchaczy szkół dla dorosłych). 4. Osoby, które przedwcześnie opuściły system oświaty.
MIN./MAKS. WARTOŚĆ PROJ.	Minimalna wartość projektu – 50 tys. PLN jeśli IP nie określi inaczej.
WKŁAD WŁASNY	Zgodnie z Planem działania na 2009 r. - minimum 3%.
TRYB NABORU	Konkursowy.
POMOC PUBLICZNA	Istnieje możliwość wystąpienia pomocy publicznej, jeśli nie jest możliwe organizacyjne i finansowe rozdzielanie działalności realizowanej nieodpłatnie oraz na zasadach komercyjnych.
MIEJSCE SKŁADANIA WNIOSKU	Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych, ul. Jagiellońska 74, 03-301 Warszawa, www.mazowia.eu .
CROSS-FINANCING	Do 10% kosztów kwalifikowanych.
ZWRÓĆ UWAGĘ!	Wsparcie tworzenia równych szans edukacyjnych poprzez pomoc skierowaną do oświaty, szkół i placówek oświatowych, oraz osób napotyających na trudności w dostępie do usług edukacyjnych.

2.3.3. Działanie 9.2 Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego

DZIAŁANIE	9.2 Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego
CEL	Wzmocnienie atrakcyjności i podniesienie jakości oferty edukacyjnej szkół i placówek oświatowych prowadzących kształcenie zawodowe (z wyłączeniem kształcenia osób dorosłych) służące podniesieniu zdolności uczniów do przyszłego zatrudnienia.
RODZAJ DOTACJI	Bezzwrotne wsparcie finansowe.
TYPY PROJEKTÓW	<ol style="list-style-type: none"> 1. Diagnozowanie potrzeb edukacyjnych w obszarze szkolnictwa zawodowego zgodnie z potrzebami lokalnego i regionalnego rynku pracy. 2. Programy rozwojowe szkół i placówek oświatowych prowadzących kształcenie zawodowe ukierunkowane na zmniejszanie i wyrównywanie dysproporcji w osiągnięciach uczniów oraz podnoszenie jakości kształcenia: <ul style="list-style-type: none"> ✓ dodatkowe zajęcia dydaktyczno - wyrównawcze oraz specjalistyczne, ✓ doradztwo i opieka pedagogiczno – psychologiczna dla uczniów, zagrożonych przedwczesnym wypadnięciem z systemu szkolnictwa, ✓ dodatkowe zajęcia (pozalekcyjne i pozaszkolne) dla uczniów ukierunkowane na rozwój kompetencji kluczowych, (ICT, języki obce, przedsiębiorczość, itp.), ✓ efektywne programy doradztwa edukacyjno – zawodowego, ✓ modernizacja oferty kształcenia zawodowego i dostosowanie do potrzeb lokalnego lub/i regionalnego rynku pracy, ✓ staże i praktyki uczniów, ✓ wyposażenie szkół w nowoczesne materiały dydaktyczne (w tym podręczniki szkolne), ✓ wdrożenie nowych, innowacyjnych form nauczania i oceniania, ✓ wdrażanie programów i narzędzi efektywnego zarządzania placówką oświatową.
WNIOSKODAWCY	Wszystkie podmioty - z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie odrębnych przepisów).
GRUPY DOCELOWE PROJEKTÓW	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uczniowie i słuchacze szkół i placówek oświatowych prowadzących kształcenie zawodowe (z wyłączeniem słuchaczy szkół dla dorosłych). 2. Szkoły i placówki (instytucje i kadra pedagogiczna) prowadzące kształcenie zawodowe (z wyłączeniem szkół dla dorosłych). 3. Partnerzy społeczno – gospodarczy oraz pracodawcy.
MIN./MAKS. WARTOŚĆ PROJ.	Minimalna wartość projektu – 50 tys. PLN jeśli IP nie określi inaczej.
WKŁAD WŁASNY	Zgodnie z Planem działania na 2009 r. - minimum 12,75%.
TRYB NABORU	Konkursowy.
POMOC PUBLICZNA	Istnieje możliwość wystąpienia pomocy publicznej, jeśli nie ma możliwości oddzielenia działalności komercyjnej od działań niedochodowych wnioskodawcy.
MIEJSCE SKŁADANIA WNIOSKU	Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych, ul. Jagiellońska 74, 03-301 Warszawa, www.mazowia.eu .
CROSS-FINANCING	Do 10% kosztów kwalifikowanych.
ZWRÓĆ UWAGĘ!	Wsparcie z tego działania może być kierowane na inicjatywy służące podniesieniu zdolności uczniów do przyszłego zatrudnienia (z wyłączeniem osób dorosłych).

2.3.4. Działanie 9.3 Upowszechnienie formalnego kształcenia ustawicznego

DZIAŁANIE	9.3 Upowszechnienie formalnego kształcenia ustawicznego
CEL	Zwiększenie uczestnictwa osób dorosłych w kształceniu ustawicznym w formach szkolnych poprzez podniesienie jego jakości i dostępności oraz zwiększenie znaczenia kształcenia ustawicznego jako czynnika oddziałującego na sytuację na rynku pracy.
RODZAJ DOTACJI	Bezwrotne wsparcie finansowe.
TYPY PROJEKTÓW	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kampanie informacyjne w zakresie formalnego kształcenia ustawicznego, w tym w kontekście potrzeb regionalnego lub lokalnego rynku pracy. 2. Kształcenie w formach szkolnych osób dorosłych z własnej inicjatywy zainteresowanych uzupełnieniem lub podwyższeniem swojego wykształcenia i kwalifikacji ogólnych i zawodowych. 3. Programy formalnego potwierdzania kwalifikacji ogólnych i zawodowych zdobytych w sposób pozaformalny i nieformalny (wsparcie dla osób, które z własnej inicjatywy deklarują chęć przystąpienia do egzaminu zewnętrznego i potwierdzenia posiadanych kwalifikacji). 4. Usługi doradcze dla osób dorosłych z własnej inicjatywy zainteresowanych kształceniem formalnym w zakresie wyboru kierunku i formy kształcenia formalnego w kontekście potrzeb regionalnego lub lokalnego rynku pracy. 5. Wsparcie dla szkół dla dorosłych, placówek kształcenia ustawicznego, praktycznego i doskonalenia zawodowego w zakresie kształcenia formalnego ukierunkowane na: <ul style="list-style-type: none"> ✓ monitorowanie potrzeb oraz rozszerzenie lub dostosowywanie oferty edukacyjnej do potrzeb regionalnego i lokalnego rynku pracy, ✓ podwyższanie jakości oferty edukacyjnej w tym również w przypadku form pozaszkolnych ubieganie się o akredytację kuratora oświaty, ✓ rozwój innowacyjnych form kształcenia ustawicznego, w tym również w formie e-learningu.
WNIOSKODAWCY	Wszystkie podmioty - z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie odrębnych przepisów).
GRUPY DOCELOWE PROJEKTÓW	<ol style="list-style-type: none"> 1. Osoby w wieku 25 – 64 lat (oraz osoby nie uczące się w wieku 18 – 24 lat) zgłaszające z własnej inicjatywy chęć kształcenia ustawicznego w formach szkolnych. 2. Szkoły dla dorosłych, placówki kształcenia ustawicznego, praktycznego i doskonalenia zawodowego prowadzące formalne kształcenia ustawiczne. 3. Partnerzy społeczno – gospodarczy. 4. Pracodawcy.
MIN./MAKS. WARTOŚĆ PROJ.	Minimalna wartość projektu – 50 tys. PLN jeśli IP nie określi inaczej.
WKŁAD WŁASNY	Do określenia przez IP.
TRYB NABORU	Konkursowy.
POMOC PUBLICZNA	Istnieje możliwość wystąpienia pomocy publicznej, jeśli nie ma możliwości oddzielenia działalności komercyjnej od działań niedochodowych wnioskodawcy.
MIEJSCE SKŁADANIA WNIOSKU	Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych, ul. Jagiellońska 74, 03-301 Warszawa, www.mazowia.eu .
CROSS-FINANCING	Do 10% kosztów kwalifikowanych.
ZWRÓĆ UWAGĘ!	Wsparcie z tego działania może być kierowane na upowszechnienie kształcenia ustawicznego osób dorosłych oraz osób nie uczących się w wieku 18-24 lat (z wyłączeniem uczniów).

2.3.5. Działanie 9.4 Wysoko wykwalifikowane kadry systemu oświaty

DZIAŁANIE	9.4 Wysoko wykwalifikowane kadry systemu oświaty
CEL	Dostosowanie kwalifikacji nauczycieli, instruktorów praktycznej nauki zawodu oraz kadr administracyjnych instytucji systemu oświaty do wymogów związanych ze strategicznymi kierunkami rozwoju regionów, zmianą kierunków kształcenia, zapotrzebowaniem na nowe kwalifikacje oraz zmieniającą się sytuacją demograficzną w systemie oświaty.
RODZAJ DOTACJI	Bezzwrotne wsparcie finansowe.
TYPY PROJEKTÓW	<ol style="list-style-type: none"> 1. Studia podyplomowe, kursy kwalifikacyjne i doskonalące dla nauczycieli w zakresie zgodnym z lokalną i regionalną polityką edukacyjną (w tym przygotowanie do nauczania drugiego przedmiotu lub rodzaju zajęć). 2. Studia podyplomowe, kursy i szkolenia oraz inne formy podwyższania kwalifikacji pracowników placówek kształcenia ustawicznego, praktycznego i doskonalenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu. 3. Studia wyższe/kursy kwalifikacyjne dla nauczycieli zainteresowanych podwyższeniem lub uzupełnieniem posiadanego wykształcenia. 4. Studia podyplomowe i kursy doskonalące dla nauczycieli i pracowników administracji oświatowej w zakresie organizacji, zarządzania, finansowania oraz monitoringu działalności oświatowej. 5. Programy przekwalifikowania nauczycieli szkolnych w związku ze zmieniającą się sytuacją demograficzną (niż szkolny) w kierunku kształcenia ustawicznego (osób dorosłych).
WNIOSKODAWCY	Wszystkie podmioty - z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie odrębnych przepisów).
GRUPY DOCELOWE PROJEKTÓW	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nauczyciele i pracownicy dydaktyczni szkół i placówek oświatowych. 2. Instruktorzy praktycznej nauki zawodu. 3. Kadra administracyjna i zarządzająca oświatą w szkołach i placówkach oświatowych i ich organach prowadzących.
MIN./MAKS. WARTOŚĆ PROJ.	Minimalna wartość projektu – 50 tys. PLN jeśli IP nie określi inaczej.
WKŁAD WŁASNY	Do określenia przez IP.
TRYB NABORU	Konkursowy.
POMOC PUBLICZNA	Istnieje możliwość wystąpienia pomocy publicznej, jeśli nie jest możliwe organizacyjne i finansowe rozdzielanie działalności realizowanej nieodpłatnie oraz na zasadach komercyjnych.
MIEJSCE SKŁADANIA WNIOSKU	Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych, ul. Jagiellońska 74, 03-301 Warszawa, www.mazowia.eu .
CROSS-FINANCING	Do 10% kosztów kwalifikowanych.
ZWRÓĆ UWAGĘ!	Przy uzasadnianiu projektu w ramach Działania 9.4 zwróć uwagę, że projekt powinien wynikać ze strategicznych kierunków rozwoju regionu, zapotrzebowania w regionie na nowe kwalifikacje, oraz mieć uzasadnienie w sytuacji demograficznej w systemie oświaty.

2.3.6. Działanie 9.5 Oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach wiejskich

DZIAŁANIE	9.5 Oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach wiejskich
CEL	Pobudzenie aktywności mieszkańców obszarów wiejskich na rzecz samoorganizacji i tworzenia lokalnych inicjatyw ukierunkowanych na rozwój edukacji i podnoszenia poziomu wykształcenia mieszkańców obszarów wiejskich.
RODZAJ DOTACJI	Bezzwrotne wsparcie finansowe.
TYPY PROJEKTÓW	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tworzenie i wsparcie działalności inicjatyw ukierunkowanych na pobudzenie świadomości środowisk lokalnych i ich zaangażowanie w działania na rzecz rozwoju edukacji na terenach wiejskich i podnoszenia poziomu wykształcenia mieszkańców obszarów wiejskich. 2. Projekty przyczyniające się do podnoszenia poziomu wykształcenia i kwalifikacji mieszkańców obszarów wiejskich oraz rozwoju usług edukacyjnych na tych obszarach. 3. Działania informacyjno – promocyjne, szkoleniowe, doradcze podnoszące świadomość mieszkańców obszarów wiejskich 4. W zakresie korzyści płynących z kształcenia i szkolenia.
WNIOSKODAWCY	Wszystkie podmioty - z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie odrębnych przepisów).
GRUPY DOCELOWE PROJEKTÓW	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mieszkańcy gmin wiejskich, miejsko – wiejskich oraz miast do 25 tys. mieszkańców. 2. Społeczności lokalne aktywnie działające na obszarach wiejskich na rzecz rozwoju edukacji na terenach wiejskich i podnoszenia poziomu wykształcenia mieszkańców obszarów wiejskich. 3. Podmioty działające na obszarach wiejskich na rzecz przeciwdziałania ich marginalizacji i zapewnienia ich odpowiedniego rozwoju.
MIN./MAKS. WARTOŚĆ PROJ.	Maksymalna wartość projektu – 50 tys. PLN.
WKŁAD WŁASNY	Do określenia przez IP.
TRYB NABORU	Konkursowy.
POMOC PUBLICZNA	Istnieje możliwość wystąpienia pomocy publicznej, jeśli nie jest możliwe organizacyjne i finansowe rozdzielenie działalności realizowanej nieodpłatnie oraz na zasadach komercyjnych.
MIEJSCE SKŁADANIA WNIOSKU	Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych, ul. Jagiellońska 74, 03-301 Warszawa, www.mazowia.eu .
CROSS-FINANCING	Do 10% kosztów kwalifikowanych.
ZWRÓĆ UWAGĘ!	Za oddolną inicjatywę lokalną uznaje się projekt o zasięgu lokalnym, skierowany do określonej grupy docelowej zakładający udział tej grupy w formułowaniu założeń i/lub realizacji projektu. Charakter inicjatywy wymusza na projektach realizowanych w ramach działania, iż udzielane wsparcie musi wynikać z potrzeby społeczności lub służyć pobudzeniu społeczności lokalnej do diagnozowania i rozwiązywania problemów w zakresie objętym działaniem.

2.4. Kryteria oceny projektów

Projekty złożone do konkursów w ramach PO KL są poddawane dwuetapowej ocenie zgodnie z wyznaczonymi wspólnymi dla całego programu. Wyróżniamy ocenę formalną oraz merytoryczną.

1. OCENA FORMALNA stanowi pierwszy etap kontroli dokumentacji projektowej. W jej trakcie projekt jest badany pod względem zgodności z wymogami konkursowymi oraz ogólnymi dla PO KL. Przeprowadzana jest w systemie „0-1” (tj. „nie spełnia-spełnia”) zgodnie z dwoma rodzajami kryteriów:

A. Kryteria formalne:

- ✓ Wniosek został złożony we właściwej instytucji;
- ✓ Wniosek wypełniono w języku polskim;
- ✓ Wniosek jest kompletny i został sporządzony i złożony zgodnie z obowiązującą instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie (i właściwą dokumentacją konkursową – w przypadku projektów konkursowych);
- ✓ Wraz z wnioskiem złożono wymagany kompletny załącznik lub załączniki (zgodnie z Systemem Realizacji PO KL);
- ✓ Działania przewidziane w projekcie nie są współfinansowane z innych instrumentów finansowych;
- ✓ Wniosek złożono w terminie wskazanym przez instytucję prowadzącą nabór projektów;
- ✓ Okres realizacji projektu jest zgodny z Systemem Realizacji PO KL;
- ✓ Wnioskodawca nie podlega wykluczeniu z ubiegania się o dofinansowanie (na podstawie art. 211 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych - Dz. U. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.);

- ✓ Wniosek stanowi odpowiedź na konkurs (wpłynął na ogłoszenie o konkursie);
- ✓ Realizację danego typu projektu w trybie systemowym przewidziano w odpowiednim Planie działania.

B. Kryteria dostępu

Kryteria dostępu są różne dla każdego z działań. Obowiązują wszystkich wnioskodawców. Ich niespełnienie warunkuje odrzucenie projektu. Kryteria te ulegają zmianie, dlatego każdorazowo należy dokładnie je sprawdzić w dokumentacji konkursowej lub Planie działania na dany rok. Z reguły dotyczą Wnioskodawcy i jego doświadczenia w realizacji podobnych przedsięwzięć, minimalnej lub maksymalnej wartości projektu, formy realizacji projektu (szkolenia, warsztaty, wsparcie finansowe itp.), wysokości wkładu własnego.

Na etapie oceny formalnej istnieje możliwość dokonania jednorazowego uzupełnienia/poprawy wykrytych braków w terminie wskazanym przez Mazowiecką Jednostkę Wdrażania Programów Unijnych. Dotyczy to jednak wyłącznie tych uchybień, które ze względu na swoją specyfikę mogą być uzupełnione/poprawione.

2. OCENA MERYTORYCZNA to faza decydująca dla kwestii przyznania dofinansowania konkretnemu projektowi. Projekt jest poddawany ocenie pod względem zgodności z poniższymi kryteriami:

A. Kryteria horyzontalne, czyli:

- ✓ Zgodność z politykami i zasadami wspólnotowymi (m.in. polityka równości szans, zrównoważonego rozwoju) i prawodawstwem wspólnotowym;
- ✓ Zgodność z prawodawstwem krajowym;

- ✓ Zgodność ze Szczegółowym Opiszem Priorytetów PO KL.

Kryterium to jest bardzo istotne, ponieważ ocena dokonywana jest w systemie „0-1”, a jego niespełnienie powoduje odrzucenie wniosku bez możliwości uzupełnienia.

Przygotowując dokumentację projektową należy podkreślić zgodność projektu z najważniejszymi strategiami na poziomie europejskim, krajowym i regionalnym w obszarze poruszanej w projekcie problematyki i wskazać jak realizacja naszego projektu wpłynie na niwelowanie problemów wskazanych w dokumentach.

B. Kryteria merytoryczne ogólne, które pozwalają na ocenę „sedna” projektu, sprawdzenie, zarówno jakości projektu jak i zdolności Wnioskodawcy do jego realizacji. Podczas oceny tego elementu można uzyskać łącznie 100 punktów. Do kryteriów merytorycznych zaliczamy:

✓ Uzasadnienie potrzeby realizacji projektu.

Projekt powinien wynikać z rzeczywistych potrzeb grupy docelowej. Określenie tych potrzeb, a w konsekwencji zaplanowanie odpowiednich działań, które mają być odpowiedzią na te potrzeby, jest kluczowym czynnikiem powodzenia projektu. W tym miejscu należy również wskazać cel główny i cele szczegółowe projektu oraz odnieść je do celów PO KL, Planu działania oraz innych kluczowych dla regionu dokumentów (np. Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2020 roku). Warto wskazać, w jaki sposób dokonano określenia celów, wyboru grupy docelowej oraz skąd pochodzi wiedza na temat jej potrzeb (np. z wywiadów osobistych, kwestionariuszy wypełnionych przez

potencjalnych uczestników badających ich potrzeby i problemy). Za prawidłowość w/w elementów można otrzymać do 20 punktów.

- ✓ **Grupa docelowa projektu.** Opis grupy docelowej, jej dobór i uzasadnienie powinny pozwalać jednoznacznie stwierdzić, czy projekt jest skierowany do grupy kwalifikującej się do otrzymania pomocy zgodnie z zapisami w PO KL i Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL, a także dokumentacji konkursowej. Należy dokładnie wskazać, w jaki sposób i w oparciu o jakie kryteria zostanie przeprowadzona rekrutacja uczestników projektu, w tym m.in. przy uwzględnieniu zasady równości szans ze względu na płeć, wiek, niepełnosprawność i rasę. Właściwe podejście do tego elementu to szansa otrzymania kolejnych 15 punktów (kryterium nie dotyczy projektów badawczych i informacyjno-promocyjnych).
- ✓ **Działania.** Ten obszar oceny uwzględni prawidłowość doboru instrumentów służących osiągnięciu celów, racjonalność harmonogramu działania, opis kanałów informowania i dotarcia do grupy docelowej. Istotną kwestią jest, aby działania miały logiczny układ, były zaplanowane w spójną całość. Kolejny aspekt to tzw. wartość dodana projektu, czyli rezultaty, których uzyskanie nie byłoby możliwe, gdyby nie fakt otrzymania wsparcia ze środków publicznych na realizację projektu. Przy ocenie tej części projektu można otrzymać do 15 punktów (w przypadku projektów badawczych i informacyjno-promocyjnych – 30 punktów).
- ✓ **Rezultaty projektu.** Rezultaty, to korzyści, które osiągną dzięki projektowi jego uczest-

nicy. Ocenie poddawane są rezultaty projektu w odniesieniu do planowanych działań, przy uwzględnieniu ich trwałości, kompleksowości, racjonalności oraz wykonalności, a także w odniesieniu do celów pośrednich i bezpośrednich projektu. Należy zwrócić uwagę na sposób ich monitorowania oraz szczegółowo opisać metodologię ich pomiaru. Nie należy mylić rezultatów z produktami. Produkty odnoszą się do sposobów realizacji projektu i określają co będzie zrobione (np. liczba godzin szkoleniowych), natomiast rezultaty związane są z bezpośrednimi efektami projektu (np. liczba osób, które utrzymały zatrudnienie, nabyły nowe kwalifikacje, rozpoczęły działalność gospodarczą itp.). Rezultaty powinny zostać przedstawione w podziale na „twarde” (ilościowe - np. liczba przeszkolonych osób) i „miękkie” (jakościowe - np. wzrost pewności siebie, rozwój umiejętności zarządzania czasem itp.). Za poziom i jakość planowanych w projekcie rezultatów można otrzymać do 25 punktów.

- ✓ **Potencjał Wnioskodawcy i sposób zarządzania projektem.** Wnioskodawca poddawany jest ocenie pod względem doświadczenia w realizacji podobnych projektów, potencjału instytucjonalnego oraz posiadanych zasobów. Warto przedstawić zrealizowane w ostatnich trzech latach projekty, które są zbieżne z zakresem projektu podlegającego ocenie, opisując ich cele, wielkość grupy docelowej, okres realizacji, wartość, osiągnięte rezultaty. W obszarze potencjału finansowego, Komisja Oceny Projektów porówna wartość projektu z rocznymi przychodami za ostatni zamknięty rok obroto-

wy. Ponadto, weryfikacji podlega system zarządzania projektem (podział obowiązków), doświadczenie kluczowego personelu, zaplecze techniczne zapewniane przez Wnioskodawcę oraz rola partnerów w projekcie (w przypadku projektu partnerskiego). Liczba punktów, które można otrzymać za ten element to 10.

- ✓ **Wydatki projektu.** Wydatki oceniane są pod względem kwalifikowalności, konieczności ich poniesienia oraz znaczenia dla realizacji celu projektu (a w konsekwencji osiągnięcia zakładanych rezultatów). Ponadto sprawdzany jest budżet projektu pod kątem prawidłowości jego sporządzenia, kwalifikowalności wydatków, w tym cross-financing oraz poziom wydatków pośrednich. Maksymalna liczba punktów w tej kategorii wynosi 15.

Przejście do kolejnego etapu oceny merytorycznej warunkowane jest uzyskaniem minimum 60 punktów na etapie oceny ogólnych kryteriów merytorycznych, przy czym w każdym z ocenianych kryteriów merytorycznych trzeba uzyskać minimum 60% możliwych punktów.

Ze względu na ograniczoną obszerność niniejszej publikacji, nie możemy w niej poruszyć wszystkich kwestii, które decydują o ocenie merytorycznej projektu. Dlatego, zachęcamy do lektury *Przewodnika po kryteriach wyboru projektów (udzielania dofinansowania) w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki*, wydanego przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego. Przewodnik wyjaśnia sposób oceny projektów prezentując bardzo szczegółowo wszystkie kryteria merytoryczne oceniane na każdym z etapów oceny. Przewodnik znajduje się na stronach MJWPU www.pokl.mazovia.eu w zakładce *Wytyczne i komunikaty MRR*.

C. Kryteria strategiczne, które nie są obowiązkowe do spełnienia, ale warte uwagi, ponieważ można otrzymać w przypadku ich spełnienia dodatkowe 20 punktów. Kryteria strategiczne dotyczą mogą grupy docelowej projektu, udziału partnerów, uwzględnienia konkretnych działań w projekcie, itp. Każdorazowo, z kryteriami strategicznymi należy zapoznać się w aktualnym Planie działania oraz dokumentacji konkursowej, ponieważ podlegają one stałej aktualizacji zgodnie z potrzebami regionu.

2.5. Które koszty podlegają dofinansowaniu?

Zgodnie z ogólnymi wytycznymi dotyczącymi kwalifikowalności kosztów w projektach składanych w konkursach do działań PO KL **wszystkie wydatki można uznać jako kwalifikowane jeśli:**

- ✓ są niezbędne dla realizacji projektu, tzn. prawidłowa realizacja jego celów jest zależna od poniesienia określonych wydatków,
- ✓ są efektywne tj. ceny zakupionych usług i dóbr są zgodne z cenami obowiązującymi na rynku,
- ✓ zostały faktycznie poniesione,
- ✓ Projektodawca potrafi udowodnić, że je poniósł udostępniając rachunki, faktury, itp.,
- ✓ zostały zawarte we wcześniej zatwierdzonym budżecie projektu,
- ✓ są zgodne ze szczegółowymi zasadami określonymi w Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach PO KL,
- ✓ nie zostały wymienione w katalogu wydatków niekwalifikowanych PO KL (por. pkt 2.6).

Przyjęto zasadę, że **wydatki kwalifikowane** dzielimy na **koszty bezpośrednie i pośrednie**, czyli takie, które są bezpośrednio związane z zadaniami realizowanymi przez Wnioskodawcę (koszty bezpo-

średnie) lub koszty związane z obsługą techniczną projektu (koszty pośrednie). Ponadto możemy skorzystać z zasady **cross-financingu**, która umożliwia nam działania inwestycyjne związane z realizacją projektu (w przypadku Priorytetu IX do 10% kosztów kwalifikowanych).

Cross-financing (finansowanie krzyżowe) polega na zaangażowaniu środków z EFRR (Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego) w realizację działań, podlegających interwencji EFS. Dzięki temu mechanizmowi w ramach PO KL dopuszcza się ograniczone finansowanie (10-15% kosztów kwalifikowalnych projektu w zależności od Priorytetu) wydatków na zakup sprzętu i wyposażenia albo dostosowanie budynków i pomieszczeń, o ile są one niezbędne i bezpośrednio związane z realizacją projektu. Wydatki ponoszone w ramach cross-financingu powinny zostać przeznaczone przede wszystkim na zapewnienie realizacji zasady równości szans, w szczególności w odniesieniu do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Przykłady podziału kosztów w PO KL

KOSZTY BEZPOŚREDNIE

Zarządzanie projektem;

Szkolenia, warsztaty, doradztwo, studia uzupełniające i podyplomowe, staże, wizyty studyjne;

Promocja projektu;

Przygotowanie zawodowe w miejscu pracy;

Upowszechnianie, promocja elastycznych i alternatywnych form zatrudnienia;

Organizacja kampanii informacyjno-promocyjnych;

Zatrudnienie subsydiowane;

Badania, analizy, ekspertyzy, przygotowanie publikacji;

Rozwój systemów informatycznych;

Ewaluacja.

KOSZTY POŚREDNIE

Koszty zarządu;

Koszty personelu obsługowego;

Koszty obsługi księgowej;

Opłaty za najem powierzchni biurowych lub czynsz;

Opłaty za media (np. prąd, woda);

Amortyzacja środków trwałych;

Usługi obce (poczta, telefon, ksero, itp.);

Koszty materiałów biurowych i piśmienniczych (długopisy, kartki, itp.);

Koszty ochrony pomieszczeń, ich sprzątnięcia;

Koszty ubezpieczeń majątkowych.

CROSS-FINANCING

Zakup oraz leasing pojazdów oraz mebli;

Zakup oraz leasing sprzętu rozumianego jako środki trwałe, których wartość początkowa jest wyższa od 350 zł;

Dostosowanie budynków, pomieszczeń oraz miejsc pracy (np. dla osób niepełnosprawnych).

Cross-financing w ramach PO KL nie obejmuje budowy nowych budynków, dużych prac budowlanych, czy też remontów budynków a tylko wykonywanie prac dostosowawczych ściśle związanych z realizowanym w ramach PO KL projektem.

Uwaga: powyższa tabela została opracowana na podstawie *Wytycznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki*, przyjętych przez Ministra Rozwoju Regionalnego (wersja z dnia 19.09.2008 r.). Niemniej należy mieć na uwadze, że kwestie kwalifikowalności wydatków bardzo często podlegają uszczegółowieniu przez Instytucję Organizującą Konkurs, dlatego opracowując projekt należy korzystać z dokumentacji właściwej dla konkursu, w którym ubiegamy się o wsparcie.

2.6. Koszty niekwalifikowane

Do tego typu kosztów zaliczamy:

- ✓ Podatek od towarów i usług, jeśli istnieje możliwość odzyskania z budżetu państwa go na podstawie prawa krajowego;
- ✓ Zakup nieruchomości, gruntu oraz infrastruktury;
- ✓ Zakup sprzętu, mebli, pojazdów (za wyjątkiem cross-finansingu);
- ✓ Odsetki od zadłużenia;
- ✓ Koszty prowizji pobieranych w ramach operacji wymiany walut oraz ujemne różnice kursowe;
- ✓ Wydatki poniesione na środki trwałe, które były współfinansowane ze środków krajowych lub wspólnotowych w przeciągu 7 lat poprzedzających złożenie wniosku o dofinansowanie projektu;

- ✓ Koszty kar, grzywien, procesów sądowych oraz koszty realizacji ewentualnych postępowań wydanych przez sąd;
- ✓ Koszty związane z umową leasingu, a w szczególności podatek, marża finansowa, odsetki od refinansowania kosztów, koszty ogólne, opłaty ubezpieczeniowe;
- ✓ Wydatki związane z wypełnieniem wniosku o dofinansowanie projektu;
- ✓ Wpłaty dokonywane przez pracodawców zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych na PFRON w ramach wynagrodzenia personelu projektu;
- ✓ Koszty przeprowadzenia audytu zewnętrznego, chyba że audyt jest wymagany przez Instytucję Pośredniczącą lub Instytucję Pośredniczącą 2-go stopnia i został uwzględniony w zatwierdzonym budżecie projektu.

3. O czym należy pamiętać przygotowując projekt?

Poprawne przygotowanie projektu oraz całej dokumentacji wymaga przestrzegania licznych formalnych i praktycznych zasad. Tworząc projekt dotyczący rozwoju obszarów wiejskich na terenie Mazowsza, na który chcemy pozyskać dotację musimy pamiętać, że:

- ✓ Przygotowując projekt należy zapoznać się i dokładnie przestrzegać wytycznych zawartych w dokumentacji konkursowej;

- ✓ Przystępując do wypełniania wniosku musimy dokładnie wiedzieć, co i jak chcemy zrobić. Musimy udowodnić, że projekt ma sens, jest przemyślany i przyniesie korzyści beneficjentom ostatecznym;
- ✓ Nigdy nie należy rozpoczynać przygotowania projektu od wypełnienia wniosku aplikacyjnego;
- ✓ Aby stworzyć dobry projekt musimy dokładnie przeanalizować wszystkie jego aspekty;
- ✓ Na etapie tworzenia projektu niezbędna jest wiedza o regionie, w szczególności dotycząca rozwoju obszarów wiejskich i problemów z tym związanych;
- ✓ Nigdy nie należy przygotowywać projektu tylko po to, aby pozyskać dotację. To dotacja jest środkiem do osiągnięcia celu;
- ✓ Realizacja projektu w partnerstwie może zadziałać na jego korzyść, ale nie dobieramy partnerów „na chybił trafił”. Dobrze jest współpracować z instytucją doświadczoną i godną zaufania;
- ✓ Nabór ma formę konkursu, co oznacza, że dotację dostaną tylko najlepsi;
- ✓ Jeśli przygotowując projekt czegoś nie wiemy lub nie jesteśmy pewni zapytajmy we właściwych instytucjach;
- ✓ Po przygotowaniu dokumentacji konkursowej sprawdźmy ją z kartą oceny projektów, aby niczego nie przeoczyć;
- ✓ Nie możemy się zrażać, jeśli nasz projekt zostanie odrzucony. Należy dostosować projekt do uwag instytucji oceniającej oraz wymogów konkursowych i ponownie próbować pozyskać dotację na jego realizację;

- ✓ Warto skorzystać z cross-financingu w projekcie. Pamiętajmy, że zakupiony w ramach projektu sprzęt będzie nam służył nawet po jego zakończeniu, stanowiąc jednocześnie wartość dodaną projektu.

4. Projekty złożone o dofinansowanie z PO KL. Przykłady

Przykład 1

Wniosek złożony do konkursu w Poddziałaniu 9.1.1 „Zmniejszanie nierówności w stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej”.

Tytuł: „Koziołkowo małe”

Wnioskodawca: Stowarzyszenie Rodziców i Przyjaciół Dzieci Niepełnosprawnych „Nadzieja”, Warszawska 10, 05-240 Tłuszcz, e-mail: stowarzyszenietluszcz@o2.pl, www.nadzieja.opstluszcz.pl

Wartość projektu: 2 904 201, 20 PLN;

Wysokość dofinansowania: 2 904 201, 20 PLN

Opis projektu: Celem projektu jest dostosowanie powstałego w 2008 roku przedszkola samorządowego do potrzeb dzieci, w szczególności niepełnosprawnych. Projekt zawiera plany dotyczące zwiększenia liczby dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym, w tym dzieci niepełnosprawnych, wydłużenia godzin pracy przedszkola, dostosowania zajęć i budynku do potrzeb dzieci niepełnosprawnych. Grupę docelową projektu tworzą rodzice, dzieci i pedagodzy. W ramach działań projektowych wsparciem zostanie ob-

jętych 54 dzieci w wieku 3-6 lat, w tym 4 dzieci niepełnosprawnych. Będą to dzieci z przedszkola i klasy „0”. Ze wsparcia skorzysta 20 rodziców i 4 wychowawców. Projektem zostaną objęci opiekunowie przedszkolni (poprzez szkolenia) oraz rodzice, którzy skorzystają z poradnictwa specjalistów w dziedzinie wychowania (Uniwersytet Mądrego Rodzica). Działanie ukierunkowane jest na dzieci, związane jest z organizacją zajęć ogólnorozwojowych oraz zatrudnieniem dodatkowej kadry: olifrenopedagogów, wychowawców, wychowawców anglojęzycznych, przedszkolnych babć, logopedów, pomocy kucharza.

Czas pracy przedszkola zostanie wydłużony, dzięki czemu będzie ono czynne w godzinach od 8.00 do 18.00. W ramach cross-financingu zaplanowano zakup sprzętu do realizacji zadań ogólnorozwojowych oraz maskotki ułatwiającej dzieciom adaptację w przedszkolu. Ponadto, zaplanowano dodatkowe zajęcia dla dzieci: rytmika, taniec, zajęcia z ekologii, hipoterapia, spotkania z psychologiem i pedagogiem, a także raz w miesiącu wycieczki edukacyjne. Dodatkowo zostanie zatrudniona 1 pielęgniarka, która będzie czuwać nad dziećmi. Rodzice odbędą cykl spotkań ze specjalistami (psycholog, pediatra, pedagog) w ramach tzw. „Uniwersytetu Mądrego Rodzica”.

Przykład 2

Projekt złożony w konkursie do Działania 9.5 PO KL „Oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach wiejskich”

Tytuł projektu: „Utworzenie i prowadzenie publicznego dostępu do Internetu w Gminie Błędów”

Wnioskodawca: Fundacja Kooperacja, ul. Żeromskiego 15, 05-600 Grójec, tel. (048) 664 37 90, e-mail: kooperacja1@neostrada.pl

Wartość projektu: 49 268,00 PLN;

Wysokość przyznanej dotacji: 49 268,00 PLN

Opis projektu: Projekt ma na celu podniesienie umiejętności posługiwania się komputerem, poprawę dostępu do informacji oraz wiedzy poprzez nieodpłatne udostępnienie Internetu wszystkim mieszkańcom gminy Błędów (powiat grójecki). Grupę docelową projektu stanowią mieszkańcy gminy ze szczególnym uwzględnieniem osób mniej zamożnych, zagrożonych wykluczeniem społecznym, o niskich kwalifikacjach i utrudnionym dostępie do informacji. Projekt został oparty o program szkoleniowo-doradczy z założeniem, że będzie możliwość wsparcia jego uczestników w późniejszym okresie np. w szkoleniu wezmą udział 24 osoby podzielone na 2 grupy wiekowe: 8-15 lat i powyżej 15 roku życia. Rekrutacja uczestników zostanie przeprowadzona przy wsparciu władz samorządowych. Uczestnicy zostaną zakwalifikowani na podstawie wypełnionych ankiet. Program szkolenia zakłada naukę obsługi elementów pakietu biurowego MS Office (Word, Excel), obsługi urządzeń biurowych, przygotowywania pism urzędowych oraz CV. Ponadto, przez 8,5 miesiąca, mieszkańcy będą mogli bezpłatnie korzystać z dostępu do internetu, który zapewniony zostanie w ramach projektu.

GDZIE SZUKAĆ INFORMACJI?

Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych

ul. Jagiellońska 74
03-301 Warszawa
tel. (022) 54 22 000
fax (022) 69 83 144

e-mail: punkt_kontaktowy@mazowia.eu

Internet: www.mazowia.eu

Infolinia 0 801 101 101 (czynna pn.-pt. w godz. 8.30-15.30)

Oddziały Zamiejscowe Mazowieckiej Jednostki Wdrażania Programów Unijnych:

Oddział w Ciechanowie

ul. Wodna 1
06-400 Ciechanów
tel./fax (023) 672 32 74
e-mail: punkt_ciechanow@mazowia.eu

Oddział w Ostrołęce

ul. Poznańska 19
07-409 Ostrołęka
Infolinia 0 801 101 101
e-mail: punkt_ostroleka@mazowia.eu

Oddział w Płocku

ul. Stary Rynek 20
09-400 Płock
tel. (024) 262 23 74
e-mail: punkt_plock@mazowia.eu

Oddział w Radomiu

ul. Kościuszki 5a
26-610 Radom
tel. (048) 340 01 97
e-mail: punkt_radom@mazowia.eu

Oddział w Siedlcach

ul. J. Piłsudskiego 38
08-110 Siedlce
tel. (025) 631 01 01
e-mail: punkt_siedlce@mazowia.eu

MAZOWIECKA JEDNOSTKA
WDRAŻANIA
PROGRAMÓW UNIJNYCH

Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych

ul. Jagiellońska 74
03-301 Warszawa
e-mail: punkt_kontaktowy@mazowia.eu
Internet: www.mazowia.eu; Infolinia: 0 801 101 101

Egzemplarz bezpłatny

Publikacja współfinansowana przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPOJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
MAZOWIECKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

ISBN 978-83-61277-06-4